

JEAN VALJEAN, 24 JULI 1860-4 SEPT. 1895

door J. E. VAN DER POT

SLECHTS weinigen weten in onze dagen, hoe in het laatste kwart der vorige eeuw een jong Rotterdams koopman, die bovenstaande schuilnaam voerde, dermate bezielde was door liefde voor het toneel, dat hij hieraan al zijn vrije tijd offerde, er geheel in opging en er tenslotte aan ten onderging.

Menigmaal zien wij, hoe in de geschiedenis van een Rotterdams koopmansgeslacht een lid zich meer tot de kunst, dan tot de handel voelt aangetrokken. Zo ook bij het gezin van François Browne, die tot na zijn gouden bruiloft woonde in het buitenhuis „Rust-plaets” aan het (latere) Westplein. Zijn zoon John, suikerraffina-deur, verwierf zich onder het pseudoniem „J. Norweb” naam als auteur van een vermaard kinderboek en van Humoristische Opera-fantasiën; diens zoon Robert werd kunstschilder. Zijn andere zoon Willem, koffiehandelaar, werd de vader van Jean Browne, die zich in zijn korte leven onder bovenstaand pseudoniem bekendheid ver-wierf bij allen, die zich in zijn tijd voor het toneel interesseerden.

Als actief lid van de comedieclub „Fantasio” beoefende hij reeds vroeg met zijn vrienden de toneelkunst en trad daarin nu en dan ook wel naar buiten op, als het ging om een liefdadig doel; zo b.v. in mei 1883 in het Zomer-Theater, ten voordele van de Toneelschool. De belangstelling voor het toneel was hier te Rot-terdam zeer bevredigend: het Nederlandsch Tooneelverbond had hier (in 1886) een afdeling met 475 leden, veel meer dan in Amster-dam of waar ook elders. Als Jean Browne dat jaar in dit afdelings-bestuur zitting neemt, treft hij er Frans Ebeling als voorzitter.

Het volgend jaar begint hij zijn medewerking te verlenen aan het orgaan van het Nederl. Tooneelverbond: „Het Tooneel” (hoofdred. L. Simons), dat dan in zijn 17de jaargang is. Hij vangt aan met een kwartaal-overzicht van wat er in Rotterdam op toneelgebied is gegeven en vindt een zeer welkome aanleiding om hiermee te beginnen in de feestelijke opening van de nieuwe Schouwburg in de Aert van Nesstraat op 15 september 1887, het werk van de jeugdige architect J. Verheul. In het voorjaar vervolgt hij zijn Rotterdamse overzicht. Maar het tijdschrift heeft dan nog het